

Iskajta vsak dan

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

»Vseznane številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v vsakih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

»Glasilo iz naročbe sprejema upravnica lista „Edinost“, a. Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer. Jaz glasom 16 stotink na vrsto petič; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vsa leta 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez doposlane naročnine se uprava ne ovrže. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovske pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo listu.

UREDNIŠTVO: Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lascio: konsorcij lista „Edinost“. — Tiskarna tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

Rusko-japonska vojna.

(Brzjavne vesti.)

Poročilo generala Kuropatkina. Mir na vsej fronti.

PETROGRAD 22. Brzjavka generala Kuropatkina od večerj poročila: Japonci so se dne 20. t. m. ob mraku umaknili iz vasi Sakhepu. Noč od 20. na 21. t. m. je minola mirno na vsej fronti.

Poročilo generala Saharova.

PETROGRAD 22. Brz. generala Saharova na glavni štab 121. t. m. pravi: Tekom današnjega dne ni prišlo na fronti mandžurske armade do nikakih spopadov. Sovražnik se je v noči od 20. na 21. t. m. z vso naglico umaknil iz Sakhepu.

V Sakhepu so naše čete našle strelivo, orožje in živila, ki jih je pustil sovražnik. Na prejšnji poziciji našega topništva se je našlo ena top, 4 vozove za topove in ena voz z različnimi instrumenti, ki jih je sovražnik uplenil toda zapustil. V vsem smo od 16. t. m. naprej uplenili 14 sovražnih topov, en naš top pa, ki smo ga zgubili, smo nazaj dobili.

Rusi v severni Koreji. — Vladivostok.

LONDON 22. »Daily Telegraph« je zvedel iz Seula od svojega poročevalca, ki je prepotoval usreki okraj, da niso bregovi rake Tumen utrjeni. Na dveh mestih so zgradili Rusi mostove. Vladivostoka garažija ni baje zelo ojačena, toda ista se zelo havi z utrjevanjem mesta, pri čemer se kakor delavei, največ porabljajo Korejci; težko je ceniti rusko moč v severnovzhodni Koreji, ker so čete v v dnu gibanju. Pri posjetskem zalivu so streli, pijonirji, pehotni in konjenični oddelki ki dobivajo ojačenja. Med Puktemom in mejo je baje napravljena brzjavna zvez.

Ruska mobilizacija.

PETROGRAD 22. Glede mobilizacije in sestavljenja nekkih četnih oddelkov v Waršavskem, vilnskem in moskovskem vojaškem okraju in v svrhu spopolnitve rezervnih batalijonov sibirskega vojaškega okraja, odreja carski ukaz sklicanje rezervistov v 120 okrožjih gubernij, pripadajočih k vojaškim okrajem Varšava, Vilna, Kiev, Moskva in Odesa.

Japonska ojačenja za portartursko oblegovalno armado.

LONDON 22. »Daily Mail« so sporočili večer iz Tokija: Generalmajor Samejka, poveljak trdoja slega topništva v Tokiju, je odšel z ojačenji k oblegovalni armadi pred Port Artur. En del 8. divizije je bil tudi odposlan pred Port Artur, dočim je drugi del dobil povelje za odhod.

Preklicana vest.

PETROGRAD 22. Ruska brzj. agent. izjavlja, da je neresnična vest, ki jo je prinesel

sel »Daily Chronicle« in ki je datirana od 21. t. m. iz Kobe glasom katere se nahajajo med ruskimi vjetniki došimi v Kobe, baje poglavito vojaki garde. Na bojišču se v obče ne nahajajo četni oddelki garde.

Japonci izpustili del ruskih vjetnikov.

TOKIO 22. (Reuterjev biro). Japonci so odpustili ruske bolniške pomočnike in po-habljenе vojaške iz vjetništva ter so jih izročili konzulu v Šangaju. Japonci nameravajo baje odpustiti vse trajno za boj nesposobne vjetnike potem ko o-dravijo.

General Kuroki.

LONDON 22. Do sinoči ni dospelo nikako potrdilo o vesti, da je obolel general Kuroki.

Boj pred Port Arturjem.

LONDON 22. Iz Čifu poročajo, da so Japonci vnovič pričeli obstreljavati Port Artur ter da nameravajo zopet naskočiti vtrdbe.

48 urno premirje ob reki Šaho.

LONDON 22. Kuropatkin in Ojama sta se, glasom neke iz Mukdena v Rim došle vesti, molče sporazumela, da prenehata za 48 ur z boji v svrhu, da se zamore pokopati mrlje ter da se čete odpošijejo. Kuropatkin je baje, kakor se najdalje poročila, pre-osenoval svoje sile. Iste obstojajo sedaj iz 8 divizij stare armade in dveh divizij novih čet.

Iz Mukdena.

Praske med predstražami. Neugodno vreme.

PETROGRAD 22. Dopisnik »Biršev. Vjedomosti« je večerj brzjavil iz Mukdena: V minoli noči so Japonci napadli tri stotnije našega 35. polka, ki so pa sovražnika odbile, ga preganjale do japonskih utrdb ter iste zavzele. Pri tem je bilo uplenjenih veliko konserv, streliva, instrumentov in en top. Po noči pade toplota od 5 stopinj na ničlo. Vetrer močno brije. Radi slabega vremena Japonci zelo trpe. Danes ob svitu so našli naši kozaki pri sprednjih stražah dvanajst na pol zmernih japonskih pešev. Kozaki so jih privredli do naših pozicij, kjer so jih okrepčali Japonci so pripovedovali, da njihova armada silno trpi valed neugodnega vremena.

Brzjavne vesti.

Istrski deželni zbor.

KOPER 22. V začetku seje je bila prečitana interpelacija posl. Kompareta in tovarišev na vlado glede vpeljanja poštne tuda na ljudskih šolah za časa poletne vročine ter interpelacija posl. Andrijičiča in tovarišev glede nepravilne uprave občinskega denarja od strani občine na Cresu.

Na to je pričela podrobna debata o uravnavi plače ljudskih učiteljev in navodil glede ženitve podučiteljev in učiteljic ter

— Pa ravno od Marije same — ali od matere jej Jelisave — ali od Nikole Gorjanskega?

— Sej Marija je — — — se je zarekel Sudar.

— Dete, se je nasmešnil Pavel, saj jej je še le dvanajst let — torej od višega dvornika Gorjanskega.

— Da, od palatina Nikole, je dodal Bubek naglo.

— A kaj piše palatin banu? se je obrnil Pavel iznenada do Sudarja.

— Palatin zapoveduje... je rekel Peter prostodušno.

— Oh! Zapoveduje? se je nasmešnil škof, ošinivši Detrika s pogledom. Mari palatin more banu zapovedovati? Mari ima palatin kaj opraviti v tej kraljevini?

Na to vprašanje ni bilo odgovora. Ban in Detrik sta obmolnila in sta bila nekako v zadregi.

— Daj mi to pismo, je nadaljeval Pavel mirno, dej mi to pismo, plemeniti gospod Detrik, da vidimo, kaj palatin meni zapoveduje! Veš-li morda, kaj to pismo piše?

glede uravnave določb o umirovljenju učiteljskega osebja.

Debate so se udeležili posl. Mandić, Spinčić, dr. Laginja, dr. Trinajstić, ki so pri raznih paragrafih stavili svoje spremembne predloge.

Ko je poročevalce šolskega odseka dr. Bennati ta predlog ovrzel, so bili zakonski načrti z ozirom na modifikacije predlagane od šolskega odseka sprejeti v drugem čitanju.

Posl. Davanzo je na to utemeljeval svoj predlog, ki je bil na dnevnem redu, v katerem se pozivlja vlado, naj stori shodne korake v varstvo domače produkcije olja iz oliv ter naj strogo kaznuje vsako ponarejanje olja. V svojih izjavanjih je posl. Davanzo pokazal s statističnimi podatki, kako velike količine olja iz oliv se v Trstu ponareja ter izvaža kakor pristno olje iz oliv ter je naglašal, kako veliko škodo da valed tega trpi prebivalstvo Istre, ki se bavi v velikem delu tudi s pridelovanjem olja iz oliv. Davanzo je končno prosil, naj zbornica sprejme njegov predlog v interesu prebivalstva.

Posl. Mandić je izjavil, da bo manjšina, kakor vedno, ko se gre za gospodarske koristi, tudi v tem slučaju glasovala za predlog Davanzov ter je predlagal tudi sprejem dodatka, s katerim naj se vlado pozove, da pri končnem sklepu trgovinskih pogodb obrača posebno pažnjo na domače pridelke, med temi tudi na olje iz oliv. Ta dodatni predlog ni deželni glavar stavil na glasovanje, ker je bil stavljen samo v hrvaškem jeziku in zato se je glasovalo le o predlogu posl. Davanzo.

Ko se je določevalo dnevni red prihodnje seje, je prosil posl. Laginja deželnega glavarja, naj poskrbi, da pride v prihodnji seji na vrsto tudi vladna predloga glede premeščenja okrožnega sodišča iz Rovinja v Pulo in glede delitve okr. sodišča koperskega, predloga, ki sta bila že pred mesec dni izročena politično-gospodarskemu odseku v svrhu, da o njih poroča. Nadalje je dr. Laginja prosil, naj se v zapisniku o večerajšnji in današnji seji konstatira, da so bile v tem smislu dostavljene v prejšnjih sejah od manjšine interpelacije v slovenskem oziroma hrvaškem jeziku, a so bile prečitane le v italijanskem prevodu, kakor tudi, da se tekom debate v hrvaškem jeziku stavljeni incidentni predlogi sprejmejo v zapisnik.

Deželni glavar je odvrnil, da ne more staviti na dnevni red predmetov, ki mu niso bili od komisije, kakor dovršeni, izročeni. Nadaljne zahteve dra Laginja glede sestave zapisnika, je deželni glavar stavil na glasovanje. Večina je te predloge zavrgla. Na to je bila seja zaključena ter prihodnja določena na bodoči tork.

Defraudant Jenner.

DUNAJ 22. Sokrivec Jennerjev, Gottstein, je bil aretovan v Reichenbergu. Iz-

Pavel je stegnil roko, upiraje svoje oko ojastru v Bubeke, a ta poslednji je pripognene glave predal pismo škofu in je dodal: — Tvoja milost! Tu je pismo. Vem približno, kaj beleži v njem palatin, ker bi bil sicer poslal prostega tekača, a ne mene. Pismo je kratko, govor more biti daljši. In kar je v pismu prekratko, morem jaz reči z živo besedo bolj na široko.

— Tako! je spregovoril škof, pogladivši si krasno brado, da vidimo, treba-li res tolmača.

Polagoma je Pavel snel pečat, pristopil k luči in nagnil glavo, da bi razločil črte Nikole Gorjanskega. Sudar je zrl molče pred-se na tla, Detrik pa je iz-pod očesa motril čitajočega Pavla, ne bi-li na obrazu pogodil sled kaknega čustva. Nu, škof ni niti trenil z očesom. Preletevši črte palatina, je privzdignil glavo in rekel:

— Nikola Gorjanski ne zapoveduje Pavlu Horvatu, pač pa ga prosi, da, Nikola Gorjanski prosi...

— A kaj praviš ti na to, gospod škof? je vprašal ban.

java Jennerja, da je denar zakopal, ni resnična. Aretovani Gottstein, pri katerem so našli 5900 kron, je priznal, da je izročil nekemu brusileu kovin, omoč z 100 000 kronami. Brusilec je pa menil, da so v omotu le fotografije in listine. V resnici so našli pri brusileu 100.000 kron. 27.000 kron so našli pri bratu Schödlu, ki je bil tudi aretovan.

DUNAJ 22. Danes zvečer se je našlo 245.900 kron, ki jih je poneveril bančni sluga Jenner.

Princesinja asturska.

DUNAJ 22. Za pokojno princesinjo astursko je odredjeno 8dnevno dvorno žalovanje.

Banket.

DUNAJ 22. Tvrška Karol Dento in C.o na Dunaju je insolventna. Pas.va znašajo pol milijona kron.

Poslanik Khevenhüller.

DUNAJ 22. Avstro-ogrski poslanik v Parizu, grof Khevenhüller, ki se je več časa mudil na Dunaju, se je danes vrnil v Pariz.

Zaplenjene bombe.

CARIGRAD 22. Večerj je bilo tukaj zaplenjenih 15 dinamitnih bomb. Dva turška mornarja in neka tretja oseba ki so bombe prevažali, so bili aretovani. Mornarja sta izjavila, da sta prejela bombe od kuharja neke grške ladje, da jih izročita neki osebi, ki bo čakala na pomolu. Pošiljatelj in adresat bomb sta neznana. Redarska preiskava traja dalje.

Pogreb urednika.

PETROGRAD 22. Večerj se je vršil tukaj pogreb Kügelgena, glavnega urednika »Petersburger Zeitung«.

Bolgarsko sobranje.

SOFIJA 22. Sobranje je sklicano na redno zasedanje na 28. t. m.

Ogrska zbornica.

BUDIMPEŠTA 22. Zbornica je nadaljevala debato o italijanskem trgovinskem provizoriju.

Rooseveltov predlog o mirovni konferenci.

WASHINGTON 22. (Reuterjev biro) Predsednik Roosevelt odpošlje tekom prihodnjih dni formalna vabila na vlade, naj imenujejo svoje zastopnike za novo mirovno konferenco v Haagu. Istodobno bo predlagal tudi čas, kedaj naj se ta konferenca skliče. Državni tajnik Hay je v današnjem minister-skem svetu predložil načrt povabila.

Povečanje nemške armade.

BEROLIN 22. Neka korespondenca, ki je v zvezi s člani centroma, je objavila, da namerava vlada povišati stalno armado za 20 000 mož. V to svrhu bo zahtevala od državnega zbora potrebne svote. Ko vlada to doseže, zahtevala bo tudi pomnožitve vojne mornarice.

— Rekel sem vama že, kar sem vama reči moral: Mir in pokoj duši Ludovika.

— Kaj, nič več? se je začudil Detrik.

— Nič več, je potrdil Pavel.

— To so le besede, tako rečene, se je razsrdil Sudar, in jaz in Gorjanski želiva vedeti, kaj misliš, kaj treba storiti? Pokojni kralj te je visoko cenil kakor vrlega držav-nika.

— Ne laskaj se mi, gospod ban. Bilo je in minolo je; kralj Ludovik je mrtev. Ti si ban, prvi za kraljem in kraljevino, imaš tudi oblast, veš torej, kaj ti treba storiti — kaj ti palatin zapoveduje — in Marija je tudi že kronana.

— Ali sam si rekel, da je Marija še dete, se je razljutil stari Sudar še bolj.

— E. je skomignil Pavel z rameni, res je. Ali zato je na njeni strani mati, Jelisava Katromanovičeva, pametna za možko glavo, a poleg matere je Nikola Gorjanski. Jelisava rada vlada, ali še raje Gorjanski sluša — in gleda. Kaj naj jej bom jaz, čemu naj bi jej bil moj nasvet?

(Pride še.)

PODLISTEK.

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoe. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomič.

Prevel M. C. — Š.

III.

Deklica je poljubila stricu roko in je, poklonivša se gostom, odšla iz sobe.

Toliko ban kolikor Detrik sta molčala nekoliko časa, zatem pa je izvadil Bubek iz nedrji pismo pod pečatom, da je izročil Pavlu, in je rekel:

— Prišel sem navlaš v Zagreb, poslan po kraljici Mariji, ki smo jo srečno kronali s kraljevsko krono na sedemnajeti dan tega meseca v Stolnem Belemgradu.

— Kronali? je vprašal Pavel začujeno. H tro sta jo kronali.

— Da je potrdil Bubek. Eno pismo sem prinesel tebi, a eno banu.

Z angleškega dvora.

KODANJ 22. Angleška kraljica Aleksandra, nje hči princesinja Viktorija in danska princesinja Marija s svojim sinom Aleksandrom, so odpotovali včeraj iz Vandrupa na Angleško.

Avdijsenca.

RIM 22. Papež je sprejel danes avstro-ogrskega poslanca pri Vatikanu grofa Széchényi-ja.

Francozka zbornica.

PARIZ 22. Zbornica je nadaljevala razpravo o interpelacijah. Posl. Hubard je izjavil da je vsa dežela za ločitev cerkve od države. Govornik je ministrskemu predsedniku Combesu in ministru za zunanje stvari Delcasseju očital njihovo obnemoglost nasproti Vatikanu ter je menil, da se je moralo odpovedati konkordat za povodom sfere škofa dijonskega in škofa lavalskega.

Frančiška Klein se je obesila.

PARIZ 22. Frančiška Klein, ki je prve dni t. m. na Dunaju umorila starega Sikora ter bila tukaj pred par dnevi z njenim možem vred aretovana, se je danes v zaporu obesila.

Rusko-japonska vojna.

Trst, 22. oktobra 1904.

»Rossija« primerja sedanje dogodke pod Mukdenom in japonske poročila o njih z dogodki pri Liaojangu in japonskimi poročili o njih. Pri Liaojangu je padlo 30.000 Japoncev, ali izvedelo se je o tem šele 15 dni pozneje. V teh dneh pa so kričali japonski viri, kako so Japonci Ruse potolkli, obkolili, stisnili, zajeli, odvzeli jim topov, municije.!

A vse je bila laž. Pozneje je šele svet umel in začel slaviti Kuropatkin. Sličao se dogaja sedaj. Kuropatkin je bil izdal svoj proglas za čenzivo. Ali prvega dne je bil porazen... tako so javili iz Tokija. In misliti bi bili morali, da je Kuropatkin zaorel in da ni imel — daš takov prglas svetu in vojski — niti pojma o razmerah na bojišču. Ali japonski maršal javlja, da je poginilo 90.000 Rusov. Istotako je javljati pri Liaojangu in je čisto pozabljen na svoje izgube! Vse se pše o glavni bitki. A kje je bila? Ruski viri ne govorijo o njej, češ dunajski dvorji, da je Kuropatkin izdal oni proglas za čenzivo, marveč menijo, da je to manever, da je Kuropatkin storil to in napal Japonce le v ta namen, da jih zopet utrudi, da mu ne bodo delali še nekoliko časa neprilik okoli Tienlinga in da prisili japonsko desno krilo, da se umakne, ker je skušalo obkoliti ga. Ali nikdo ne ve prav, kako je. Tudi to so le ugibanja. Ker, kaj da misli in kam da cilja Kuropatkin, to vesta le on in car. Mirno čakamo nadaljnjih vesti z bojišča, ker nam te, po katerih s avofobija peva zmaga Japoncem, ne delajo mnogo skrbi. V nekoliko dneh bo pravih in zanesljivih vesti.

Po mnenju ruskega lista so bili torej tudi vsi večdnevni erti boji pod Mukdenom le pripravljavni boji, dočim imamo res odločilne boje šele pred seboj. Dobro je označil ruski list, kako japonsko časnikijsje pretiruje in slepari evropsko javnost. Idasti za trdilo, da veta edino le car in Kuropatkin, kskovi so cilji tega p slednjega, naj bi si zapomnili tudi naši čitatelji, da se re bodo dali begati, ko jim to zopet kakov časnikarski slepar govori, da je ruski vrhni poveljnik hotel doseči to in to, a da se mu ni posrečilo. Ravno danes imamo klasičen izgled, kako daleč že sega nesramnost in drznost japonskih virov. Tu vam govori neko poročilo iz Londona, da so v bojih pri Šabo Rusi izgubili najmanj 68.000 mož, in med temi 12.000 mrtvih. To je laž, da jo lahko primež roko, ali to ni še glavno. Dotični vir pripominja namreč, da japonskih izgub ni bilo možno še konstatirati! To je res že skrajno. Smatra-li dotični poročevalec ves svet za same tepee? To se pravi norce briti iz javnosti. Svojih lastnih zgub Japonci niso mogli konstatirati, pač pa so natančno konstatirali sovražnikove zgube!

Dokler so se morali Rusi umikati, je bilo verjetno vsaj toliko, da so mogli šteti vsaj tiste ruske vojske, ki so padli na bojišču. Ali sedaj, ko se Rusi ne umikajo, je pa res čudno, kako morejo Japonci tako natančno šteti ruske izgube. No, vse to natančno povdarjanje namišljenih ruskih zgub in potaje vanje japonskih more napraviti na vsakogar utis, da Japonci prikrivajo resnico in da so bili oni tisti, ki so bili pošteno tepeni.

Na bojišču v Mandžuriji traja pavza dalje in pojasni'o zato treba — menda — iskati edino v dejstvu, da sta obe vojski skrajno utrujeni in izmučeni. Tudi danes pa se more trditi, da se je položaj Rusov jako zboljšal že za to, ker so si priborili tal in ker je na njihovi strani inicijativa. Vrh tega se bližajo velika ojačenja. Glasom ruskih oficijelnih poročil je osmi kor že dospel v Mukden. Ali če uvažujemo, da oficijelna ruska poročila o gibanjih vojske prihajajo navadno zelo pozno, ni izključeno, da je ta kor že na fronti.

Sprememba na namestništvu.

Novi namestnik princ Hohenlohe je prevzel vodstvo tržaškega namestništva. Predvčerajšnjim je vprejel osobje namestništva in je na primeri pozdrav odgovoril daljšim govorom. Uvodoma takoj je povedal, kako se zaveda, da je prišel na težavno mesto, spojeno z veliko odgovornostjo. Pozival je uradnike, naj imajo vsikdar pred očmi tudi idejalno stran svojega lepega poklica, ki jim daje priliko, da neposredno pomagajo sočloveku. Opozarjal je, kolika obilica blagoslova za prebivalstvo je v hitri, nepristranski in dobrohotni upravi. Za tako upravo pa ne zadošča samo um, ampak govorniki mora tudi srce. Uradnik mora imeti veliko fantazije, da si more predstavljati položaj onega, za katerega dela, in da si predločuje, kaj bi sam rekel k temu, ako ne bi njegovih vitalnih interesov poklicani faktorji varovali ročno, nepristransko in dobrohotno.

Tako je govoril novi namestnik, poleg onega, kar se tiče medsebojnega razmerja med njim in uradniki, česar tu nismo omenili. Mi se nočemo spuščati v analizovanja ali komentiranja teh besed gospoda namestnika. Za nas bodo odločilna dejanja. Nu, priznavamo pa radi, da iz besed gospoda namestnika veje nekak svež in simptomatičen di, ki priča o modernem nstranju o namenih državne uprave in dolžnosti uradnikov. Mi stojimo danes novemu namestniku nasproti brez vsakih predsodkov. Za nas je on beli list in za naše bodoče razmerje do njega bodo odločilna dejanja, ki jih bo pisal na ta beli list. Nikdo ne bo zadovoljniji nego mi, če nam ne bo treba odrekati mu priznanja. Ali če bo potrebo, bomo vsikdar pripravljani za oster govor. A da ne pride od tega, gospodu namestniku ni treba drugega, nego da se neomajto doslednostjo drži direktive, ki si jo je sam načrtal v svojem govoru. Pravičen, marljiv in dobrohoten bodi uradnik do prebivalstva! Čuvaj bodi on življenjskih interesov prebivalstva! Neizprosno strogostjo in železno roko naj gospod namestnik zahteva od svojih podrejenih uradnikov, da bodo varovali interese tudi slovenskega prebivalstva v tej pokrajini, o čemer posebno povdarjamo, da prebivalstvo nima le življenjskih interesov materialne naravi, ampak tudi takih etične naravi, katerim je posebno prištevat narodne in politične pravice. Spoštovanje teh pravic moremo od uradnikov zahtevati tembolj, ker so prisegli, da bodo vršili zakone, ki določaj naše pravo v uradu, v šoli, v cerkvi in v javnem življenju. Državni osnovni zakon je naša »magna charta«. Strogo vršenje tega zakona naj namestnik zahteva od vseh svojih uradnikov, ker tako postane beseda v njegovem lepem govoru — meso in kri, da bomo imeli vsi prijetno zavest, da res živimo v napredni, moderani, svobodnostni in pravni državi.

Za glagolico.

Iz Zadra poročajo, da je kotoreki škof dr. Uccellini nenadoma odpotoval v Rim. Poklican je tja, da se opraviči radi tega, ker je dovolil peto mašo v staroslovenskem jeziku na praznik sv. slovenskih apostolov Cirila in Metodija. Govori se, da je dr. Uccellini sklenil raje zahvaliti se na škofiji, nego se pa odreči svojega versko-narodnega prepričanja glede glagolice.

Iz Križevca na Hrvaškem pišejo, da se je duhovščina križevskega dekanata, zbrana dne 22. t. m. na letni dekanatski konferenci v Duboveu, soglasno izrekla, da se zopet uvede glagolico po vsej Hrvaški.

Gališki deželni zbor in učenje maloruskega jezika.

V sji gališkega deželnega zbora m. n. lega petka je stavil ter obširno razložil posl. gr. f. Dzieduszycki predlog o spremembi zakona glede predavanja jezika na galiških

srednjih šolah. Po njegovi osnovi bi se imel v bodoče na vseh srednjih poljskih šolah predavati tudi maloruski jezik, a na vseh maloruskih poljski. Ta predlog je zbornica enoglasno izročila šolskemu odsedu.

Drobne politične vesti.

Jugoslovanska galerija v Belemgradu. Baligradska »Štampa« javlja, da je srbsko naučno ministerstvo odredilo 6000 dinarjev za nakup umetnin razstavljanih na jugoslovanski umetniški razstavi ter da bo to temelj osnovanju jugoslovanske galerije. Tudi razni drugi kulturni zavodi so obljubili dati znatne svota v isto svrhu.

Škofijske konference. Kakor poroča dunajski »Vaterland«, prično dne 8. novembra na Dunaju pod predsedstvom kneznadškofa kardinala dra. Grusche jesenske škofijske konference.

Švicarski proračun za leto 1905 izkazuje okroglo milijon kron primanjkljaja. Otroci brezvercev na Virtemberškem. Virtemberška zbornica je sklenila resolucijo, v kateri izjavlja, da otrokom, katerih roditelji so brezverci, ni potreba obiskovati verskega pouka.

Domače vesti.

Odlikovanje. Nemški cesar je podelil red rdečega križa III. vrste našem rojaku dr. Maksu Fabijaniju, znanemu arhitektu na Dunaju, ki je napravil načrt tudi za »Narodni dom« v Trstu.

Iz municipalne delegacije. Namestništvo je odobrilo sklep municipalne delegacije, da se še en mal del zemljišča tab. št. 2034, ki je last občine, na Riva Grumula, odstopi Ernestu pl. Stabile pod istimi pogoji, kakor tla, ki so se že prej prodala temu gospodu.

Iz namestništva. V »Triester Tagblattu« čitamo, da bo namestnik princ Hohenlohe splošno vsprejemal vsaki dan v uradnih urah.

Naša šolska mizerija. Pišejo nam: Saj to ni nič novega, če mora »Elinost« zopet povzdigniti svoj glas radi naše šolske mizerije. Kolikrat se je tu že opisovalo, kako se naša mladina na tukejšnjih državnih šolah izključuje in podi v italijanske šole!! Na državnih šolah imamo jedino mesto — poleg one družbe sv. Cirila in Metodija —, kjer se naša otrokom nudi mrvica slovenskega pouka, a še od teh šol nam odganjajo otroke. Kam naj se torej, za božjo voljo, obrne skrben slovenski oče, uboga mati, da bo njihova prošnja uslišana?! Naše šolske oblasti se bore malo brigajo za to skrb naših starišev, pa tudi če nam vas naše otroke izženejo iz državnih šol, ker toliko voditelji kolikor učitelji imajo vedno na jeziku, da te šole so za Nemce! Ali ste čuli, gospoda na namestništvu?! Posebno se odlikujejo nekateri učitelji na deških šolah na trgu Lipsia in v ulici Fontana. Seveda to v sporazumljenju s šolskim vodstvom. To odganjanje se pa ne godi samo od šol, temveč tudi, in še posebej od slovenskega pouka. Kam naj se torej ubogi stariši obrne? Z bridkimi čustvi moramo zapuščati to zavode, kjer ni nikake dobrohotnosti za naše otroke, da si moramo tudi mi s krvavimi žulji doprinesati za vzdrževanje teh šol. Pojdi le, ker si slovenski trpin! Za sedaj nočem navajati imen, ali o prihodnji priliki vržem od sebe vse obzire. Do naših zastopnikov pa se obračamo v splošno, naj store na šolskih oblastih potrebne korake in naj izposlujejo od namestništva, da isto odločno prepove izključenje naših otrok iz državnih zavodov za tako časa, da se naše šolsko vprašanje reši v smislu pravice. Mi nočemo, da nam naši otroci postanejo izdajice-irredentisti ter sovražniki lastni starišev.

Usoda jugoslovanskega časnikarja. Splitsko novinstvo pridbuje neko pismo, ki je pisal te dni umrli novinar Anton Fabris — tri dni pred smrtjo. Iz tega pretresljivega pisma doznavamo, kolike telesne in duševne muke je mogel pok. Fabris trpeti. Telesne radi hude bolečine, duševne radi — ljudij in njihovih klevet.

Iz pojasnila, ki je dodaje uredništvo »Jedinstva« je razvidno, da so pokojnika sumnili, da dobiva denarja iz Rusije, Srbije in Črnogore: da je podkupljen.

Krvava ironija! Ko je siromaka tlačila k tlom neizprosna bolezen, ko mu je kri silila iz ust, ko se ga je že dotikal angelj smrti, le tri dni pred svojo smrtjo toži ta mučenik, da mora še vedno ure-

dovati dva lista, »ker treba — jesti, plačevati zdravnika in zdravila!

Tu imamo torej pretresljiv prizor človeka, ki mora delati in se mučiti dušavno še na smrtni postelji, da si služi najpotrebnejega za svoje prežalostno stanje!! Ali vse to mučenstvo v očigled smrti ga ni moglo obraniti pred črno kleveto zlobnih ljudij.

Vidiš, prijatelj — jadikuje — tako se borim z boleznijo, z ljudmi in neprilikami! Koncert je popoln, ne manjka ni jeden instrument!«

Taka je usoda novinarja tu na jugu!

Občni zbor »Dijaškega podpornega društva« v Trstu vršil se je pretečeno soboto ob častnem številu zborovalcev. V navdušenih in jedrnatih besedah pozdravil je g. prof. M. Mandić navzoče občinstvo, raztolmačil pomen tega prekornistnega društva ter se spominjal in omenjal posebno dosedanjih dobrotnikov in to so: veleč. g. J. Warty, g. dr. G. Gregorin, g. Fran Guštin, a posebno pa še pok. g. F. Kallister, ki je postavil temelj temu prevežnemu društvu z darom — 7000 kron. Na to se je vršila volitev odbora, v kateri so bili soglasno izvoljeni sledeči gg.: prof. Jakob Gomilšak predsednikom, prof. Fr. Cikorič, namestnikom; odbornikom. dr. Josip Abram; Fran Guštin in Miroslav Pretner, namestnikom; Ignacij Sega, dr. J. Wilfan, pregledovalcem računov: gg. dr. Gustav Gregorin, Ivan Kokalj, Gracijan Stepančič.

G. J. Gomilšak se je zahvalil za izvolitev ter priporočil, da bi se tesno oklenili tega toli važnega društva.

Med posameznimi nasveti oglasil se je g. dr. Rybář ter je predlagal, naj odbor na primeren način vpliva na dijake, da ne bodo zanemarjali pouka v slovensščini. Predlog je bil soglasno vsprejet.

G. Hvala je želel pojasniti glede razmer na gimnaziju kar se tiče slovenskega jezika. Po daljnji debati, v katero so posegli tudi drugi zborovalci in katero je zaključil s pojasnilom g. dr. Rybář, se je prešlo k predlogu gosp. prof. Mandića, ki je opozoril odbor, da bi se delovanje tega društva glede pridobitve podpore ne širilo tudi na Istro in to radi tega, ker imajo tamonjšni rodoljubi s svojim dijaškim podpornim društvom mnogo stroškov.

Na to se je zaključilo toli važno zborovanje, a mi pozivljamo naša slovensko občinstvo, da prihiti na pomoč v dosego naraščaja naše učeče se slovenske mladine.

Trgovsko izobraževalno društvo v Trstu je zopet napravilo lep korak naprej. Najelo si je one prostore, ki jih je imela prej »Slovenska čitalnica« v ulici S. Francisco št. 2. v I. nadst., kjer bo od sedaj naprej shajališče našega trgovskega naraščaja, kjer bodo večerna predavanja, nedeljska šola za trgovske uslužbence, in kjer bo tudi vselični odslek skrbel za zabavo členov.

Ob tej priliki se izznajajo da bo otvoritev društvenih prostorov v nedeljo dne 30. oktobra t. l. in sicer se prične ob 3½—4½ pop. z upisovanjem v šolo za I. in III. tečaj, nadalje bo od 4. ure naprej trgovski shod, kjer se bodo razpravljala jako važna vprašanja in stvari, in slednjč bo še plesni venček, ki prične ob 5 uri.

Ker je dovolj prostorov in ker je za šolo določena soba s popolno ležem in udom, pač ne bo mogel nihče prigovarjati, da se ni poskrbelo v vsakem oziru. Tu ne bo mote-nje, tudi če se vršita dve točki istodobno. In ravno zato, ker se je poskrbelo za primerne prostore, se bo šola, čziroma pouk lažje razvijal. Zato pa tudi prosimo vse gg. trgovce, naj gledajo na to, da bodo vsi vajenci zahajali redno k predavanjem, da bodo vsi delali na to, da se pridobi čim večje število členov. Šola je brezplačna, le vajenci morajo biti vpisani kakor člani in plačevati malenkost (1 krono) na leto.

Vsakemu gospodarju pa mora biti na tem ležeče, da se njegov vajenec kar največ možno nauči, da ne zahaja v slabo družbo, da se vsaj nekoliko olaka, in to se najlažje doseže potom šole, kjer se dečkom um bistri in srca blaži.

Opozarjamo pa, da vajencem ni dovoljen vstop k plesnim veselicam. Isti imajo pristop le k takim zabavam, ki jih določa šolsko vodstvo.

Plesne vaje pa bodo vsak četrtek od 8—11. ure zvečer in ne več v nedeljo, kakor prejšnje leto.

Perski društvi »Velesila« in »Slava« prositi tudi letos — kakor že nekaj let sem — gg. slovenske skladatelje, da bi jima naklonili kake nove priproste pesmice za pri-

hodajo pustno sezono. Stvar je važnejša, nego se misli na prvi pogled. Kdor je pred nek-liko leti bival v Trstu, oziroma v njega okolici, ta je gotovo opazal na svojo žalost, kako je po tržaški okolici razširjeno laško kvakanje. Zato je šteti »Vesilice« in »Slavi« v posebno zaslugo, da sta se jeli baviti z razmišljanjem, kako priti v okoli takemu žalostnemu stanju stvari. In prišli sti res na razumno srečno misel, da sta se jeli obračati do skladateljev s prošnjo za priproste, ali melodijozne narodne peemice, katere sta potem širili z vso vnamo, izlaati pa z vsakoletnim velikim plesom, na katerem se izbrane pesmi tako rekoč ofiijelno razglašajo. Da je bila ta misel res srečna, za to imamo najbolji dokaz — v vsplhu. Oskar se rečeni družvi trudi za širjenje slovenskega petje, opazamo, kako se laško kvakanje po okolici polagoma izgublja. Vsako leto, kako se ta pesmice že par dni po ofiijelnem razglašanju pevajo po raznih okrajih po okolici in mestu.

Tako se torej tudi letos obračati družvi »Slava« in »Vesilice« do gg. skladateljev v plemenit in velerodoljubljen nsmen, da bi jima naklonili primernih melodijoznih pesmi, ki naj bodo zložene dvoglasno v taktu kor-začnice ali valčka. Čas je določen do 20. novembra in so skladatelji naprošeni, naj dološijo svoje pesmi pod posebno šifro, a svoje ime naj prijavijo v zapečatenem pismu. Nagrada se ne bo dejala v denarju, marveč dobe nagradi skladatelji kako drugo pri-merno darilo.

Odlikovan Slovenec na Bolgarskem. Petinavajsetletaico bolgarske stenografije so praznovali v Sofiji dne 9. 10. in 11. t. m. Na kongresu bolgarskih stenografij, ki je bil 10. in 11. t. m., je minister dr. Ššanov naglašal izlatti velike zasluge slo-venškega rojaka prof. Bezenška ki je oče bolgarske stenografije. Pri tej pri-liku je knez Ferdinand odlikoval prof. Bezenška z častno kolejno »za znanost«.

Imenovanje. Gospodična Avgusta Šan-tel, učiteljica v Slovenski Bistrici, je imeno-vana za pomožno učiteljico na mornariški meščanski šoli v Puli.

Baron Spaun, umirovljen poveljnik vojne mornarice, je dospel minolo sredo z Dunaja v Gorico, ter se nastil v svoji ta-mošnji vili.

Varnost v Furlaniji. Zadnji čas se dogajajo po raznih furlanskih vaseh tako pogosta tatvine in tako pogosti poskusi ulomov, da je vsled tega furlanski prebival-stvo silno razburjeno. V mnogo slučajih se je dogodilo, da so tatje streljali proti oknom, ko so se na njih prikazale osebe, katere je vzbudil ropot, ko so hoteli ulomiti v de-tične hiše.

Nadziranje orožniških postaj. Bodoči mesec pride nadzirat orožniške postaje po Primorski generalni inšpektor orožništva, ge-neralmajor Döller pl. Wolfensberg.

Hišna preiskava v Ločniku. Orožniki in lokalna policija so preiskali te dni steno-vanje D. Carnellija. Preiskava je ostala baje brezvspešna.

Slovenska zmaga na Štajarskem. V občni sv. Kristofa pr. Liskem na Štajar-skem, ki je bila dosedaj v nemških roksh, so v petek zmagali slovenski kandidati v vseh treh razredih.

Toča v oktobru. V nekaterih Hrvat-skih krajih ob štajarski meji je padala dne 11. t. m. silna toča.

Bogat ribolov. V minulih dneh so vlovili pri otoku Rabi silno množino tunin. Na Reko se je odločilo 7000 kilogramov, nekoliko manje v Trst.

Državne podpore za pesnike in umetnike. Ministerstvo za uk je razpisalo konkurz za državne podpore za pesnike, glasbenike in umetnike. Prošnje, katerim morajo biti prikazna dokazila, naj se vložijo na namestništvu do 1. marca 1905.

Gospa Nadina Slavjansky priredi svoj koncert v »Narodnem domu« v Celju dne 21. decembra t. l.

Za družbo sv. Cirila in Metodija so darovali dosedaj Mohorjeni župnije novega sv. Antona v Trstu 52 K. Toliko v pose-manje vem onim družabnikom, ki imajo še priti po svoje knjige!

Anton Furlan, poverjenik.

Vagabund. Policijski ofiijal Jurij Titz je včeraj s pomočjo dveh policijskih agentov aretoval nekega človeka, ki se je izdal za 26 letnega Karla Wertheim, doma iz Cirika na Švicarskem. Pri njemu so pa našli potni list na ime Karol Berthold. Aretovani je

dejal, da je oni potni list vkupil od nekega nepoznanega človeka v Genevi. No, na vsak način je aretovanec poznan za vagabunda, in je bil že večkrat v več krajih aretovan radi postopanja in radi krivega prijavljenja. Tukaj v Trstu je bil leta 1902. tudi na okrajnem sodišču obsojen radi omenjenih prestopkov. — Po njegovi zunanosti je soditi, da je Madjar.

Mesto v Ameriko, v ulico Tigor. — Včeraj je priplul v naše pristanišče parnik »Szent Lajos« parobrodnege društva »Adrija«. Ko je prišel na parnik policijski ofiijal Kreiner, ki vodi policijsko nadziranje nad došlimi parniki, so mu izročili 16 letnega Rudolfa Modija in 15 letnega Marija A. Periza, oba z Reke, katera so bili našli skrita v zalogi premoga na parniku. Na zaslišanju na policiji sta Modij in Periz izjavila, da sta se hotela odpeljati v Ameriko, a ker nista imela denarja, sta se skrivoma ukrcala na parnik. Seveda sta bila djana pod ključ.

Razprava radi demonstracij v Vidmu. Včeraj smo obljubili, da povemo o tej raz-pravi danes bolj na široko. Lani, povodom razstave v Vidmu, je bilo tam raznih kon-gresov in mej temi tudi mejnarodni kongres vseučiliščnikov. No, o prihodu v Videm na kongres, so se razni vseučiliščniki iz Trsta, Gorice in drugod iz »neodrešenih dežel« vedli tako, da je bilo več njih aretovanih, ko so se povrnili s kongresa. Bilo je mnogo hišnih preiskav tukaj v Trstu, v Gorici in na Dunaju. A tukaj v Trstu je bilo areto-vanih 13 oseb. V začetku so bili toženi radi zločina veleizdaje, a pozneje se je obtožba nekako skrčila in se glasila le radi pr greška odobravanja zakonom prepovedanih dejanj.

Toženci, ki so morali predvčeršnjem odgovarjati radi tega pregreška, so bili: 22 letni modroslovec Renato C. doma iz Trsta; 32 letni pravnik Ivan P. doma iz Pule; 23 letni medicince Virgilij C. iz Po-rčja; 23 letni Vincencij P. doma iz Červin-jana; 29 letni bivši občinski uradnik Rihard V. iz Trsta; 48 letni bančni uradnik Josip B. iz Gorice; 24 letni dijak politehnike Aldo F. iz Trsta; 22 letni Tesej R. iz Pule; 22 letni dijak politehnike Emil B. iz Loč-nika; 24 letni dijak politehnike Karol B. istotako iz Ločnika; 19 letni pravnik Gvidon B. iz Gorice; 19 letni dijak Oskar B. iz Gorice in 23 letni pravnik Josip B. iz Krfa.

Ti so bili torej toženi, da so se dne 3. septembra lanskega leta udeležili raznih pro-tiavstrijskih demonstracij v Vidmu, in sicer, da so se vozili na vozu, na katerem je vi-hralo 5 zastav avstrijskih od njih takozvanih italijanskih provincij, katere zastave so pa imele pripet, kakor žalovalni znak, črn trak; da so se udeležili pokladanja venecv na gro-bova Garibaldija in kralja Viktorja Ema-nuela, kateri venci so pa izeli trakove z irredentističnimi napisi itd. itd. Sploh so bili toženi pregreška, kateremu napoveduje in odmerja kazen § 305 kaz. zak.

Toženci so nekateri deloma tajili in de-loma priznavali svojo krivdno, drugi se jo popolnoma tajili, a zopet drugi so jo pa po-polnoma priznavali. No, kakor smo že pove-dali včeraj (z malo pomoto, to je za enega) so bili obsojeni vsi razun dveh, in sicer naj-več (Aldo F.) na dva meseca, in najmanjše (Karol B.) na 14 dni zapora. Oproščena sta bila Gvidon B. in Oskar B. Vsi obsojeni so pa prijavili protožbo ničnosti. Branili so odvetniki dr. Daurant, dr. Basseggio in dr. Fillnich iz Trsta ter odv. dr. Egger iz Gorice. Aldo F. se je branil sam. —

Iz »Škrata«. — Večina je z ma-gala.

Neki tujec je vprašal v blaznici nekega umobolnega, kako da je prišel tja?

Umobolni je odgovoril: Le radi tega, ker sem bil drugačnega mnenja kakor drugi ljudje.

Tujec: To ni možno.

Umobolni: In vendar je tako. Jaz sem rekel: Vsi ljudje so norci! in vsi ljudje so trdili, da sem jaz norec.

Zmagala je pa večina in mese poslala v blaznico.

Razne vesti.

Truplo pokojnega transvalskega pred-sednika Krügerja bodo prihodnjo soboto na posebnem parniku iz Rotterdama na Hland skem odpeljali v južno Afriko.

Malorusko gledališče v Lvovu. Prora-čunski odsek gališkega deželnege zborja je

eklenil predložiti deželnemu zboru zakonsko predlogo, po kateri se nakaže za gradnjo maloruskega gledališča v Lvovu 300.000 K iz deželnih sredstev. To je hvalevredno. Do-brohotno naj se kažejo Poljaki Malorusom in s tem bodo koristili vsemu avstrijskemu Slovanstvu.

Izvoz petroleja na Turškem. Iz Carigrada javljajo, da so v tamošnji okolici našli pe-troljne vire. Turška vlada je ukazala dvema inženirjema, da preiščeta iste.

Prvo železnico v ameriških Severnih državah, ki je vezala mesti Albany in Sche-nectady, so otvorili leta 1831. Dolga je bila ta železnica 15 mil in so jo v začetku vozili konji.

Marconi se je zaročil. Iz New Yorka javljajo, da se je znani iznajditelj brezžičnega brzojava, Marconi, zaročil s hčerjo severo-ameriškega predsednika Roosevelta.

Podzemna železnica v Parizu. Dne 18. t. m. so v Parizu izročili prometu tretjo glavno progo podzemne železnice Metropo-litaine, ki se spaja z drugima dvema pro-gama.

Dioklecijanova cesarska palača v Spljetu. Iz Spljeta poročajo, da se je v torek konstituirala v Spljetu komisija, imenovana od naučnega ministerstva v svrhu ohranjenja in preiskovanja palače rimskega cesarja Dio-klecijana v Spljetu. Cesar Dioklecijan, ki je vladal rimsko državo od leta 284. do 305., si je zgradil v svojem rodnem mestu Spljetu velikanško palačo. Ko se je leta 305. odpove-dal cesarstvu, se je podal v Spljet ter živel v tej palači do svoje smrti leta 313.

Gospodarska kriza na Angležkem. V Manchesteru na Angl žkem vlada sedaj velika beda. Mestni svet je zahteval državne pomoči, ker ne more prebrantiti 10.000 brezposelaih delavcev in podpirati 40 do 50 tisoč oseb, ki žive v skrajni revščini. V Londonu je pa sedaj brez posla pol milijona delavcev. Velika podjetja pa še vedno odpuščajo de-lavce iz tovara, ker primanjkuje dela.

Trgovina.

Borzna poročila dne 22. oktobra.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.05—19.08.—, angleške lire K — do —, London kratak termin K 239.25—239.65 Francija K 95.15—95.40, Italija K 95.15—95.40 italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.55—117.75, nemški bankovci K —, avstrijska ednotna renta K 99.80—100.15, ogrska krona renta K 97.90—98.15, italijanska renta K 102.1/2—102.3/4, kreditne akcije K 659.——672.—, državne železnice K 651.——653.—, Lombard K 85.——87.—, Lloydove akcije K 720.——730.—, Srečke: Tlea K 326.——330.—, Kredit K 480.— do 492.—, Bodenkredit 1890 K 310.——320.—, B.-denkredit 1889 K 299.——309.—, Turške K 131.— do 133.—, Srbske — do —.

Dunajska borza ob 2. uri popold.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.25	100.30
— v srebru	100.25	100.25
Avstrijska renta v zlatu	119.75	119.75
— v kronah 4%	99.90	99.90
Avst. investicijska renta 3 1/2 %	91.30	91.35
Ogrska renta v zlatu 4 1/2 %	119.05	119.—
— v kronah 4%	97.95	97.95
— renta 3 1/2 %	89.25	89.20
Akcije nacionalne banke	1635.—	1638.—
Kreditne akcije	669.25	669.75
London, 10 Lstr.	239.30	239.25
100 državnih mark	117.52 1/2	117.55
20 mark	23.60	23.51
20 frankov	19.07	19.07
10 ital. lir	95.20	95.20
Cesarski cekini	11.33	11.33

Parizka in londonska borza

Pariz. (Sklep.) — francoska renta 98.07 5/8, italijanska renta 104.—, španski exterieur 87.55 akcije otomanske banke 594.—

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice —, Lombardi —, unificirana turška renta 86.12 menjice na London 251.10, avstrijska zlata ren-101.—, ogrska 4 1/2 % zlata renta 101.45, Länderbank —, turške srečke 127.—, parizka banka 12.67, italijanske meridionalne akcije 733.—, akcije Rio Tinto 14.68. Trdna.

London. (Sklep.) Konsolidiran dolg 88 1/2, Lombardi 3 1/2, srebro 26 1/2, španska renta 87 1/2, ita-lijanska renta 103 1/2, tržaški diskont, 2 1/2, menjice na Dunaju —, dohodni banke —, izpiala banke —, Trdna.

Tržna poročila 22. oktobra.

Budimpešta. Pšenica za oktober 10.08 do 10.09; za april 10.49 do 10.50 Rž za oktober 7.55 do 7.60; za april 7.94 do 7.96 Oves za okt. 6.90 do 6.92; za april 7.30 do 7.31 Koruza za oktober 7.30 do —, za maj 7.36 do 7.39.

Pšenica: ponudbe srednje; povpraševanje slabotno, mrtvo. — Prodaja 8.300 met. stotov., za 5 stot. znižanja. Rž za 2 1/2 a koruza za 5 st. znižanja. Vreme: lepo.

Havre. (Sklep.) Kava Fantos good ave-rage za tek. mesec po 50. kg 45.— frk, za dec. 45.25. Vzdržano.

New-York. (Otvorjenje.) Kava Rio za bodoče dobave, vzdržano, nespremenjeno, 5 st. znižanja.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za september 36 1/2, za dec. 36 3/4, za marec 37 1/2, za maj 38, vzdržano. — Kava Rio navadna loco 36—39, navadna reelna 40—42 navadna dobra 43—45.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za oktober 21.90 za dec. 22.05, za marec 22.45 za maj 22.70, za julij 22.85, za sept. 23.10. Mirno. — Vreme: megla.

Sladkor tuzemski. Centrifugal pile, promptno K 66.50 do 68.00, za september K — do —, marec-avg. 66.50 do 68.—, Concasse in Melispile promptno K 68.30 do 69.30, za sept. K — do —, marec-avg. 68.30 do 69.30.

London. Sladkor iz repe surov 10 1/2 Sh. Java 12.3 Sh. Stalno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 16.—, rž za nov. 16.25 za november-februar 16.40, za janua-var-april 16.90 (mirno). — Pšenica za tekoči me-sec 23.40 za nov. 23.55, za november-februar 23.90 za januar-april 24.60 (mirno). Moka za te-koči mesec 30.95 za nov. 31.— za nov-februar 31.40, za januar-april 32.15 (mirno). — Repično olje za tekoči mesec 45.75, za november 46.75, za nov.-december 45.75 za januar-april 45.75 (mlačno). Spirit za tekoči mesec 44.25, za nov. 42.50 za januar-april 41.75 za maj-avgust 41.50 (mirno). Sladkor surov 88° usn nov 28 3/4 — 29.— (mirno), bel za tekoči mesec 31 1/2, za nov. 32.— za jan.-april 32 3/4 za marec-junij 33 1/4 (mirno) rač-niran 63—65 1/2 Vreme: oblačno.

Listnica uredništva.

Na vprašanje radi »Rokovnjačev«. »Rokovnjači« so se igrali za vr. ako ne šti-rikrat v »Narodnem domu« v Barkovlah. In vsikdar ob ogromni udeležbi in z najlepši vsepom. Zato se nekoliko čudimo Vašemu vprašanju:

No, ker govorimo že o »Rokovnjačev«, pripomnimo naj še, da se je ta efektna igra tako priljubila našemu občinstvu, da je brž-kone — na mnogostransko zahtevanje — uprizori tudi povodom slavnosti ob ofiijelni otvoritvi naš ga »Narodnega doma«.

„Škrat“

je izšel

v soboto, dne 22. oktobra t. l.

ter prinaša poleg raznovrstnega berila tudi mnogo lepih podob, med drugimi: »Dr. Körber in zatvoritev deželnih zbo-rov«, »Viharno vreme na jugu«, »Maršal Ojama pred Mikadom« itd.

Kupujte pridno »ŠKRATA« ki velja le 10 stotink.

Jecljanje.

V Trstu se odri tečaj za zdravljenje glasu. Jamstvo za popolno ozdravljenje. Neštevilno zahvalnih pism, ki so po mnogih letih dole od ozdravljenih, kojim se bolezen ni povrnila. Prijave sprejema uprava našega lista ali pa Mad. A. Nagel, Sprachheilanstalt Interlaken (Švica).

Zaloga tu- in inozemskih vin, spirita in likerjev in razprodaja na debelo in drobno

TRST. — JAKOB PERHAUC — TRST

Via dell'Acque št. 12. (nasproti Kaff Centrala). Velik izbor francoskega šampanjca, penečih dezertnih italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux, Bur-gunder, renskih vin, Mosella in Chianti. — Rum, konjak, razna žganja ter posebni prstni tropinovec, slivovec in brinjevec. — Izdelki l. vrste, došli iz dotičnih krajev. Vsaka naročba se takoj izvrši. Raz-pošila se po povzetju. — Ceniki na zahtevo in franko. — Razprodaja odpol litra naprej.

Tovarna podjetva

Aleksander Levi Minzi

— ulica Tesa št. 52. A. —

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Dostrovan cenik brezplačno in franko.

Antica Trattoria „Andemo de Carlo“
Via del Ponte (zadej Portice) Lastnik: KAROL LUSSICH.

Lokal popolnoma prenovljen ter okrašen z najlepšimi reklamnimi okvirji prvih industrijalnih tvrdk.

Krasna rezervirana dvorana v I. nadstr.

Izbrana istrska in dalmatinska ter vsakovrstna vina v buteljkah
Jzvrstna italijanska in nemška kuhinja vsako uro pripravljena.

Dreherjevo pivo I. vrste.

Danes se je nastavilo prve vrste refoškirano istrsko vino po 40 novč.; za družine po 36 novč.

Največji komfort, potrežba točna in cene zmerne.

Lokal je odprt do 1. ure po polnoči.

MALA OZNANILA

Čevljarnica

Iv. Lekan

TRST ul. Gula 7 (p. ljud. vrta)
Izvršuje točno in elegant.
vsakovrstna obnova za
gospo, gospode in otroke.
Specijaliteta: obnavlja za
defektne noge; obnavlja
po kopitih zad. modela.

Podpisani priporoča svojo

NOVO PEKARNO IN SLADČIČARNO

pri Sv. Jakobu
Istiska ulica 12 (zraven st. želez.)
Vedno svež kruh. Pošiljanje
na dom. Sprejema naročila
in domači kruh v
pecivo. Pustrežba točna.
Benedikt Suban

Svoji k svojim!

Podpisani priporoča svojo
zalogo oglja, drva, pre-
moga in drugo razno kur-
javo ter petrolej. Pošil-
janje na dom.

Josip Muha,
ul. Caviana (uhod ulica Ca-
vazzeni št. 3).

Ivan Jančar

tehn. konces. zobozdravnik
TRST ul. Torrence 32 II. n.
Delavnica za umetno zo-
bovje. Izvršuje popolno
zobovje iz kaučuka ali zlata
po francoskem sestavu. Po-
prave v 2 urah.

Cene zmerne.

Sprejema od 8-6 pop.

Tovarna kisa

Bruschina & Hrovath

Trst - Riva Grumula 6

Zaloga vinskega kisa
in specialnih kisov.

Konkurenčne cene.

Ivan Natale

ulica Stadion 10

Ima v zalogi najpopolnejše priprave za ne-
pregorljivo luč na plin, kajti z istimi se
prihrani 40% porabe.

Mrežice „Duplex“, ki goré 2000 ur.

Pripadki.

MIRODILNICA

ulica Farneto 33 (nova palača).

Velika zaloga drog, barv, čopičev,

esenc, parfumerij, čajev, špirita,

mineralne vode in v to stroko spa-
dajočih predmetov.

V zalogi dobiva se tudi

retine, šipe, sveče, petrolej, črnilo, gobe itd.

Razun mestnim cenj. odjemalcem se pri-
poroča tudi onim na deželi, posebno slov.
šolskim vodstvom.

S. Skrinjar.

M. U. Dr. Ant. Záhorský

ulica Torre Bianca št. 8

priporoča svojo pomoč na porodih, abortih

in vseh ženskih boleznih.

Ordinuje od 9-11 predp., 2-4 ure pop.

Telefon št. 1384.

Manufakturna trgovina

Ambrosich & Modricky

TRST - ul. Belvedere 32 - TRST

Fustanj za krila širok 90 cm po 36. 42 novč.

Fustanj veleur od 27 novč. dalje, bel, siv in

piquet fustanj. Koten na bela in siva. Maje, šjali

in rute. Odeja od volne ali bombaža. Pregrinjala

preproge za mej posteljo. Kravate, srajce za

moške in ženske. Krila, nogavice, čipke in žamet,

kakor tudi raznovrstne drobnarije.

Oglas

Podpisani uljudno naznanja spošto-

vanemu sl. občinstvu, da je z današnjim

dнем zopet otvoril znano pogrebno pod-

jetje. — Medtem, ko se priporoča p. n.

sl. občinstvu pod geslom »svoji k svo-

jim«, naznanja, da se nahaja pisarna za

vsprejemanje pogrebcev na trgu Goldoni

(lesni trg) št. 4. Udani

Aljozij Mozetič

lastnik „Novega trž. pogrebnega podjetja“.

Šepotilo za vsakdanjo potrebo, toileto, umivanje in kopanje

Milijone dam in gospodov rabi „FEEOLIN“

Fred porabo.

Po porabi.

Vprašajte Vasega zdravnika, ako je
„Feeolin“ najboljši kozmetik za kožo,
lasi in zobe. Najbolji obraz in najstul-
nejše roke zadobijo takoj aristokratsko li-
nost in obliko z rabi „Feeolina“. —
„Feeolin“ je angleško milo sestavljeno
iz 42 žlahtnih in svežih želišč. Jamčimo,
da se s porabo „Feeolina“ popolnoma
odpravijo gube na obrazu, kožni
črvi, ogorenja, rudečice na nosu
itd. „Feeolin“ je najboljšo sredstvo za
očiščenje, vzdrževanje in olajšanje lasi,
zabranjenje iste proti odpadanju, plešani
in boleznim v glavi.

Prostovoljna pričevala.

Gospa Cec. Stanič, Reka: Porabila sem
skoro že 6 komadov „Feeolina“ ter se
prepričala o resničnem vspehu. (Sledi
naročba).

Gosp. Jakob Hozič, Grahovo: Sem se pre-
pričal o dobroti Vasega „Feeolina“ ter
prosim, da mi pošljete ...

Gosp. Julij Knebel, Komorn: Prosim takoj
še 1 komad „Feeolina“; s prvo pošil-
jateljico sem jako zadovoljen.

Gospa Berta Aninger, Hansdorf: Prosim
Vas, pošljite mi še 6 komadov „Feeolina“,
ki se je jako dobro obnesel.

Gosp. Ivan Hoffmann, Stanislav: Z Vašim
milom „Feeolin“ sem jako zadovoljen,
vsled česar pošljite mi še 6 komadov.

Gospica Wetty Artner, Arco: Sem jako za-
dovoljna z Vašim „Feeolinom“, pošljite
mi še ...

Gosp. Julij Mayer, Osek: Izvrstna mila Va-
šega „Feeolina“ me je zadovoljila. (Sledi
naročba).

Gosp. Melhior Hofmann, Gavič: Pošljite
mi še 6 komadov izvrstno delujočega
„Feeolina“.

Gospica Marija Süssner, Posezow: Ker sem
slušala od neke prijateljice v dobrih svoj-
stvih „Feeolina“, Vas prosim pošljite mi ...

Gospa Josipina Feuchmann, Skalica: Jaz
sem s „Feeolinom“ vrlo zadovoljna, kajti
bolezen popolnoma zginila po kratki

isti deluje hitro terga zamorem vsem
damam priporočiti. (Sledi naročba).

Gospa Julka Pfeifer, Lanterbach: Ker
sem s „Feeolinom“ vrlo zadovoljna,
Vas prosim, da mi pošljete ...

Gosp. Rupert Schauer, Grostelič: Se
Vam zahvaljujem, ker je moja kožna
bolezen popolnoma zginila po kratki

vporabi Vasega mila „Feeolina“.

Gospica Beti Kren, Foscari (Rumunsko):
Ker sem z Vašim „Feeolinom“ vrlo
zadovoljna, pošljite mi še 6 ko-
madov.

Gospa Vilma Schullerei, Schässburg:
Sem jako zadovoljna z Vašim milom
„Feeolin“. (Sledi naročba).

Gosp. Mayer Schürf, Falken: Izrečem Vam
popolno zadovoljstvo o Vašem „Feeolinu“.

Gosp. Josip Andreska, Milešovo: Poslano
mi milo sem prejel ter ž njim popolnoma
zadovoljen. (Sledi naročba).

Gosp. L. Sedláček, Smichow: Poslan mi
„Feeolin“ je res prav dober in vspešen,
naročam tedaj še ...

Gospa Stefanija Glaser, Niedergorgenthal:
Pošljite mi še 1 komad mila „Feeolin“.

S poslanem sem bila jako zadovoljna.
Gospa Gilma Burilic, Kotor: Z Vašim
„Feeolinom“ sem zadovoljna.

Gospa Ana Cerovsky, Warnsdorf: Ker sem
s „Feeolinom“ jako zadovoljna, pošljite
mi še ...

Gosp. Mavricij Pohler, M. Rothmühl: Pro-
sim, da mi pošljete še 6 komadov „Feeo-
lina“, ki se je izvrstno obnesel. Izrečem
Vam svojo toplo zahvalo.

Gosp. Makso Popp, Zittan (S. šk.): Jaz, ka-
kor tudi moj prijatelj, ki sva preskušala
1 komad „Feeolin“, sva jako zadovoljna.

Gosp. Ivan Fahrner, Varazdin: Sem prejel
Vase pošiljatev „Feeolina“ ter sem bil
ž njim jako zadovoljen. Prosim nadalj-
nih 6 komadov.

Gospa Ana Vogl, Dunaj. XIX.: Vaš „Feeolin“
se je izvrstno obnesel.

Gosp. Miha Kraus, Darna Watra: Ker sem
z Vašim milom „Feeolin“ jako zado-
voljen, pošljite mi še 12 komadov.

Gospa Mici Kukatschka, Kapfenberg: Sem
jako zadovoljna z Vašim „Feeolinom“,
(Sledi naročba).

Gospa Ema Müller, mestna babica Stooz:
Izrečem Vam najglobljejo zahvalo za
vašo milo „Feeolin“, ki me je v kratkem
času ozdravila (Sledi naročba).

Gospa Roza Golli, Bocen: Dovoljujem si
Vam izreči najprišrečnejšo zahvalo za
zadnji komad „Feeolina“, ki mi je jako
pomagal. (Sledi naročba).

Gosp. Jaroslav Makes, Budapest: Z Vašim
„Feeolinom“ sem jako zadovoljen, ker
se opazuje že delovanje. (Sledi naročba).

„Feeolin“ je tudi najnaravnejše in najboljše sredstvo za čiščenje zob. Kdor redno rabi „Feeolin“ mesto mila, ostane mlad in lep. Vrne se takoj denar, ako
bi „Feeolin“ ne imel popolnega vspeha. Cena komad K 1, 3 komadi K 2-50, 6 komadov K 4, 12 K 7. Poština za 1 kom. 20 st. od 3 nadalje 60 st. Povzetje 40 st. več

Razpošilja glavna zaloga M. FEITH, Dunaj. VI., Mariahilferstr. 45. — V Trstu: ima glavno zalogo: Ludvik Nagelsohn, drogerija v ul. S. Sebastiano 5.

Vdobja se v mnogih mirodilnicah, parfumerijah in lekarnah. Izvrstni vspehi.

Marija vdova Čokej

priporoča svojo dobro zalo-

ženo prodajalnico

kuhinjskih

posod

po nizkih cenah.

Piazza Ponterosso st. 7.

Manufakturna trgovina

Ambrosich & Modricky

TRST - ul. Belvedere 32 - TRST

Fustanj za krila širok 90 cm po 36. 42 novč.

Fustanj veleur od 27 novč. dalje, bel, siv in

piquet fustanj. Koten na bela in siva. Maje, šjali

in rute. Odeja od volne ali bombaža. Pregrinjala

preproge za mej posteljo. Kravate, srajce za

moške in ženske. Krila, nogavice, čipke in žamet,

kakor tudi raznovrstne drobnarije.

Kam greš?

Trst: Rehar Peter.

in drobno.

naročbe po meri na debelo

tudi sprejemna posredna in

za mostov, zvezke in otroke

22. klf. vobis obnavlja

PIKOTI v m. Ribovsko

Seitjem t. da gres k

(tem kupit par čevljev

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON

TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5

MEBLOVANJE PO NAJMODERNEJSIH ZAHTEVAH

KATALOGI BREZPLAČNO.

Tomaževa žlindra

(na debelo in drobno)

Nova krma „Melassit“

za konje, vole, krave, prašiče.

Kilo po 20 stotink. Vreče od 50 kg. K 8.

Prodaja

HUBER & Comp. v TRSTU

v ulici Madonnina št. 7 (nasproti bivšemu parnemu mlinu).

Zdravniško obvestilo

Med. univ. Dr. Živko Sapajne

em. el. operateur

c. kr. vsenč. češke kirurške klinike prof. dr. KARLA MAYELA v Pragi

najuljudnejše naznanjam sl. občinstvu, da sem se nastanil v Trstu in izvršujem

zdravniško prakso

— kot praktični zdr./nik in specialist za kirurška obolenja —

Manjše operacije izvršujem brez bolečin v svojem stanovanju.

Za uboge brezplačno.

Sl. rodbinam se priporočam kot hišni zdravnik.

Ordinacija; 3-4

TRST, ulica sv. Spiridijona 10, I. n. (nasproti pravoslavne cerkve).

Trgovci!

Dopisujte v svo-

jih trgovskih po-

sljih vedno v slo-

venskem jeziku

in zahtevajte slo-

venske račune!!

== Zahtevajte pri nakupu ==

Varstvena znamka.

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „JELEN“

Ono je **zajamčeno čisto** in vsake brez škodljive primesi. Pere izvrstno. Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu neškodljivo milo naj pazi dobro da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“. **Udobiva se povsod!**
JURI SCHICHT, USTJE na LABI. Največja tovarna te vrste na evropskem ozemlju.